

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000041

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бандур Богдан Олександрович

2. Bogdan O. Bandur

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 19-02-2024

Спеціальність за освітою: Цивільна безпека

Місце роботи здобувача: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 39117736

Місцезнаходження: вул. Онопрієнка, буд. 8, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 4420

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами імітаційних технологій навчання
2. Formation of readiness for innovative activities of future teachers of higher education institutions by means of simulative learning technologies

Реферат:

1. У дисертації представлено сучасне бачення проблеми формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх викладачів засобами імітаційних технологій навчання із урахуванням тенденцій вищої школи (цілісного проектування, відкритості і безперервності освіти, стратегічного інвестування, інноваційності освітнього середовища, випереджаючого розвитку), що потребує якісних змін у професійній підготовці студентів у закладах вищої освіти. Організація ефективного впровадження інновацій в практику роботи вишу залежить від викладача та його індивідуальності, самосвідомості, професіоналізму, що розглядаються у ЗВО через призму використання різних методів і тактик навчання, таких як імітаційні технології. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що: – вперше сформульовано визначення поняття «готовність до

інноваційної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами імітаційних технологій навчання»; теоретично обґрунтована й реалізована в практиці навчання структурно-функціональна модель формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами імітаційних технологій навчання (теоретико-методологічний, організаційно-практичний, критеріально-результативний блоки), що встановлюють взаємозв'язки між методологічними підходами, принципами, функціями діяльності викладача ЗВО, метою, педагогічними умовами, інноваційними технологіями, етапами розвивальної програми, структурними компонентами, показниками, критеріями і рівнями досліджуваного феномена; теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами імітаційних технологій навчання; – уточнено розуміння основних дефініцій дослідження (імітаційні технології; імітаційне навчання у вищій школі), структурні компоненти, критерії, рівні готовності до інноваційної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами імітаційних технологій навчання; – подальшого розвитку набула характеристика імітаційних технологій навчання (ігрових і неігрових), визначення різновидів означених технологій із метою використання їх на різних етапах інноваційної професійної підготовки студентів ЗВО. Практичне значення отриманих результатів полягає в апробації структурно-функціональної моделі й педагогічних умов формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами імітаційних технологій навчання; реалізації розвивальної програми формування досліджуваного феномена; розробці авторської методики експертизи і оцінки інноваційних вмінь використання майбутніми викладачами імітаційних технологій та методичних рекомендацій організації імітаційного навчання у ЗВО. У процесі дослідження доведено, що майбутній викладач закладу вищої освіти повинен досконало володіти імітаційними технологіями навчання, осучаснювати процес професійної підготовки студентів, наближати його до практичної реальності. З'ясовано, що аналогами поняття «імітаційні технології» є такі дефініції як технології імітаційного моделювання, технології активного навчання, ігрові технології, бо вони мають ряд спільних характеристик (активна участь студентів у освітньому процесі, можливість моделювання у процесі навчання різних взаємовідносин та певних умов діяльності). Розглянуто класифікацію імітаційних технологій навчання за наявністю ролей і їх поділ на ігрові – розігрування ролей (інсценування), ігрове проектування, дидактична гра, ділова гра, рольова гра, стажування із виконанням посадової ролі, імітаційний тренінг, навчання дією («Learning by doing»), комп'ютерні (машинні) симуляції та неігрові – методи конкретних ситуацій (ситуація-проблема, ситуація-оцінка, ситуація-ілюстрація, ситуація-вправа). Доведено, що неігрові імітаційні технології відрізняються від ігрових ступенем імітаційно-ігрового моделювання й відтворення в системі підготовки майбутніх фахівців у вищій школі реальних процесів виробничої діяльності з тією чи іншою мірою адекватності. У дослідженні визначена сутність поняття «готовність до інноваційної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами імітаційних технологій навчання» як інтегративної якості особистості, котра формується у результаті підготовки в ЗВО та передбачає ефективне застосування імітаційного моделювання у процесі майбутньої професійної діяльності з метою розвитку в студентів позитивного мотиваційно-ціннісного ставлення до інновацій, здатностей до творчості й рефлексії. Визначено критерії готовності до інноваційної діяльності майбутніх викладачів ЗВО – сформованість в них мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності й інформованість про новітні педагогічні технології, технологічна грамотність, здатність до творчості та рефлексії. У структурі цієї дефініції виокремлено ряд компонентів: мотиваційно-ціннісний, інформаційно-когнітивний, діяльнісно-творчий, рефлексивно-аналітичний.

2. The dissertation presents a modern vision of the problem of forming the readiness for innovative activity of future teachers by means of simulative learning technologies, taking into account the trends of higher education (holistic design, openness and continuity of education, strategic investment, innovativeness of the educational environment, anticipatory development), which requires qualitative changes in the professional training of students in institutions of higher education. The organizing of the effective implementation of innovations in the practice of higher education depends on the teacher and their individuality, self-awareness, professionalism,

which are considered in higher education institutions through the prism of the use of various teaching methods and tactics, such as simulative technologies. The scientific novelty of the obtained results is that: – for the first time, the definition of the concept «readiness for innovative activities of future teachers of higher education institutions by means of simulative learning technologies» has been formulated; theoretically justified and implemented in the practice of education, a structural-functional model of formation of readiness for innovative activity of future teachers of higher education institutions by means of learning technologies simulation (theoretical-methodological, organizational-practical, criterion-resultative blocks), establishing relationships between methodological approaches, principles, the functions of the teacher of higher education institutions, the purpose, pedagogical conditions, innovative technologies, stages of the development program, structural components, indicators, criteria and levels of the studied phenomenon; theoretically substantiated and experimentally verified pedagogical conditions for the formation of readiness for innovative activities of future teachers of higher education institutions by means of simulative learning technologies; – the understanding of the main definitions of research (simulation technologies; simulation learning in higher education), structural components, criteria, levels of readiness for innovative activities of future teachers of higher education institutions by means of simulative learning technologies was clarified; – the characteristics of imitation learning technologies (gaming and non-gaming), the identification of the varieties of the mentioned technologies with the aim of using them at various stages of innovative professional training of students of higher education institutions, were further developed. The practical significance of the obtained results lies in the approbation of the structural-functional model and pedagogical conditions for the formation of readiness for innovative activities of future teachers of higher education institutions by means of simulative learning technologies; implementation of the development program of formation of the studied phenomenon; the development of the author's methodology of examination and assessment of innovative skills in the use of simulative technologies by future teachers and methodological recommendations for the organization of simulation training in higher education institutions. In the research process, it has been proved that the future teacher of the institution of higher education must perfectly master simulative learning technologies, modernize the process of professional training of students, bring it closer to practical reality. It has been found out that analogues of the concept of «simulation technologies» are such definitions as simulative modelling technologies, active learning technologies, game technologies, because they have a number of common characteristics (active participation of students in the educational process, the possibility of modeling in the learning process various relationships and certain conditions activities). The classification of simulative learning technologies based on the presence of roles and their division into game-playing (enactment), game design, didactic game, business game, role-playing, internship with the performance of a position role, simulation training, learning by doing («Learning by doing») is considered, computer (machine) simulations and non-game methods of specific situations (situation-problem, situation-assessment, situation-illustration, situation-exercise). It has been proved that non-game simulation technologies differ from game ones by the degree of simulation-game modelling and reproduction in the system of training future specialists in higher education of real processes of production activity with one or another degree of adequacy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Шапран О. І., Бандур Б. О. Структурно-функціональна модель формування готовності майбутніх викладачів закладів вищої освіти до інноваційної діяльності засобами імітаційних технологій навчання. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. 5.

Педагогічні науки: реалії та перспективи: зб. наук. праць. 2022. Вип. 87. С. 124-130. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.87.25>

- 2. Шапран О. І., Бандур Б. О Імітаційні технології навчання майбутніх викладачів у вищій школі: сутність, класифікація та різновиди, особливості застосування. *Scientia et societus*. 2022. Вип. 1. С. 9-19. DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6327/2022/1/9-19>
- 3. Сідіропуло К., Бандур Б. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти в магістратурі. *Scientia et Societus*. 2023. Вип. 3. С. 92-99. DOI: 10.31470/2786-6327/2023/3/92-99 <https://ses.journal.in.ua/index.php/ses/issue/view/4/4>
- 4. Бандур Б. О. Професійна підготовка фахівців у сфері пожежної безпеки засобами фізичної культури. Стратегії та технології навчання молоді і дорослих: зб. наук. праць / наук. ред. О. І. Шапран. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2021. С. 18-23.
- 5. Шапран О. І., Бандур Б. О. Використання імітаційних технологій навчання у процесі організації освітньої діяльності майбутніх викладачів вищої школи. *Сучасна освіта: стратегії та технології навчання: зб. наук. праць / наук. ред. О. І. Шапран. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2022. С. 400-405.*
- 6. Бандур Б. О. Рефлексивно-контекстний підхід у професійній підготовці майбутніх викладачів вищої школи. Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Херсон, 05-06.10.2023 р.) / за ред. Кузьменка В. В., Слюсаренко Н. В. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2023. С. 11-14.

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U113875

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шапран Ольга Іллівна

2. Olga I. Shapran

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7514-6632

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Різник Вячеслав Володимирович
2. Viacheslav V. Riznyk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Університет Григорія Сковороди в Переяславі**Код за ЄДРПОУ:** 04543387**Місцезнаходження:** вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Плахотнік Ольга Василівна
2. Olga V. Plakhotnik,

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7732-5554**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02070944**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кушнірук Світлана Анатоліївна
2. Svitlana A. Kushniruk

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7833-8923

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хмельницька Олена Сергіївна

2. Olena S. Khmelnytska

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0644-6201

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Багно Юлія Миколаївна

2. Yuliya M. Bahno

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3513-6154

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Онищенко Наталія Петрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Онищенко Наталія Петрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Онищенко Н.П.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна